

TÜRK BAYRAĞIMIZ

Müfit ÖNER

TÜRK BAYRAĞIMIZ

Müfit ÖNER

Eylül 2017
Ankara

TÜRK BAYRAĞIMIZ

Müfit ÖNER

İletişim

Milli Düşünce Merkezi

Adres: GMK Bulvarı Özveren Sokak Nu:2/2 Kızılay/ANKARA

Tel: 0 (312) 231 31 94

Belgeç: 0 (312) 231 31 22

Web: www.millidusunce.org - www.millikanal.com

E-posta: bilgi@millidusunce.org

ISBN:

Bu kitabın tüm hakları yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

SUNUM	2
<i>AL BAYRAĞA ADANMIŞ ÖMÜR</i>	2
Osman ERENALP	2
TÜRK BAYRAĞIMIZ.....	5
<i>BAYRAK SÖZÜ ÖZBEÖZ TÜRKÇE'DİR.</i>	7
<i>BAYRAĞIMIZIN KISACA TARİHİ</i>	8
<i>TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZAMANINDA TÜRK BAYRAĞIMIZ</i>	9
<i>TÜRK BAYRAĞI TÖRENİ</i>	12
EKLER	18
EK-1: Yürürlükten Kaldırılan 2994 Kanun Nolu Kanun.....	18
EK-2: TÜRK BAYRAĞI KANUNU	19
EK-3: TÜRK BAYRAĞI TÜZÜĞÜ	22

SUNUM

AL BAYRAĞA ADANMIŞ ÖMÜR

Osman ERENALP

Müfit ÖNER, araştırmacı yazar. Emekli Genel müdür. Millî Düşünce Merkezi yönetim kurulu üyesi ve başkan yardımcısı. Ömrünü Türk bayrağına adanmış bir **“bayrak mücahidi”**. Bayrakla yatmış bayrakla kalkmış adeta. Aşağıda, dinlediğim konferansında akılda kalanlardan tadımlık bir demet sunmaya çalıştım sadece.

Cumhurbaşkanlığının Forsunun 70x70 ölçülerinde olan önceki halinin ortasında bir papatya, etrafında 16 Türk devletini temsil eden yıldız vardır. Yetkililere sorar **“neden papatya?”** Türkiye’yi temsil ettiği, ayrıca **“Bayrak kanununda”** böyle ifade olunduğu için cevabını alır. Bayrak Kanunu inceler. Oturup forsu yeniden çizer. Papatyanın yerine bir forsun ortasına güçlü biçimde güneşi resmeder. Güneş, Türkiye’nin kudretidir. Çizimini özalit kâğıdına çeker, kumaşında değişiklik yapılması dâhil yeni bir kanun teklifinde

bulunur. Teklif görüşülür, kabul görür kanunlaşır. Cumhurbaşkanlığı Forsumuz bu çizimle şimdiki şeklini alır.

“Sancağımız, Bayrağımız ve Milli Mücadelemiz” konulu bir de kitap yazar. Kitap çok beğenilir. Devlet kütüphanelerinde yerini alır. Şimdi II. cildini de yazmaktadır.

“Bayrak” sözcüğü Türkçedir. Oğuz lehçesidir. Bin yıl evvel Kaşgarlı Mahmut’un **“Divan-ı Lügat-üt Türk”** adlı eserinde de geçer. Göktürkler ay yıldız kullanılıyorlardı. **“Ay yıldız”** ve **“kırmızı renk”** hep var. Kırmızı **“kan”** değildir. **“Gücü-kudreti”** temsil eder. Bu bilgiler Çin kaynaklarında da var. Manas Destanında da geçer.

1793 de Tanzimat-ı Hayriye den sonra bayrak sekiz köşeli yıldız şeklinde kullanılır. 1844 de Sultan Abdülmecit zamanında beş köşeli yıldızla çevrilir. Bugünkü yönergesine 1925 de kavuşur. Yıldız **“Zühre”** yıldızıdır. **“Çobanyıldızı”** diye de anılır. Ay-yıldız gökte zaman zaman bir araya gelir. (En son dört yıl evvel)

“Bayrağımız onur ve şeref timsalidir. Bizim varlığımız onun, onun varlığı da bizim varlığımızdır.” Bayrağı selamlamak Türk devletini, milletini, Türk tarihini selamlamaktır.

Uluslararası toplantılarda ev sahibinin bayrağı önde olur. Ev sahibi dururken ABD İngiliz bayrağı öne konulamaz.

Müfit ÖNER Hoca bir ferd-i mücahit olarak 1953-1983 arası sessizce otuz yıl mücadele verir. Türk Bayrağı yünlü kaşmir kumaştan yapılır. Ay Yıldızın rengi krem rengidir. Kaşmir kumaş tozu, kiri, isi çabuk emer. Durduğu yerde kirlenir. Çabuk yıpranmasına neden olur. Delinir, güvelere yem olur. Müfit Hoca yıkandığında kirini kolayca bırakan, ütüye dayanıklı, uzun yıllar kalitesini koruyacak cinsten 10 çeşit kumaş belirler, değiştirilmesi için teklifte bulunur. Kanun teklifi incelenir, kabul edilir sekizi (piyasa kumaşından) ikisi ipek terilen karışımı olarak Cumhurbaşkanlığı Forsu ve Alay Sancağı için kabul edilir.

Balkonlara camlara asılan bayraklar çamaşır gibi mandalla asılmamalıdır. Bayrağın üst kısmına uçkur yapılmalı o uçkurdan ip geçirilip yandaki biritlere bağlanmalı sonra asılmalıdır.

Bayrağın alt ucu rüzgârla uçup yukarı doğru katlandığı için görüntüsü kayboluyor. Bu nedenle alt kısım ince kıvrılıp uçkur yapılmalı ve o ince kısımdan zincir geçirilmelidir. Zincir bayrağın uçup katlanmasına engel olacak düzgün durmasını sağlayacaktır. Büyük bayraklar iki kişi ile katlanır. Yere değdirilmez.

"Bayrak göndere hızlı çekilir, ağır ağır indirilir. Bayrak direğinin yerden yüksekliği en az üç metre olmalıdır. Yanyana konacak iki bayrak arasındaki mesafe, bir bayrak bezinin boyundan biraz geniş olmalıdır. Kurumlarda masalara birden fazla bayrak konulacaksa sağ başta Türk Bayrağı, onun soluna müessese bayrağı konmalıdır. Uluslararası toplantılarda ev sahibi ülkenin bayrağı sağ başta olur. Yanına konacaklar harf sırasına göre dizilir. Büyük binaya büyük bayrak küçük binaya küçük bayrak asılmalıdır"

Okul yöneticilerimiz, öğretmenlerimiz, daha fazlasını bilmek, öğrencilerine de dinletmek isterlerse Müfit ÖNER hoca davet bekliyor kendilerimden.

TÜRK BAYRAĞIMIZ

Müfit ÖNER [¹]

Bayrağımız Türkiye Cumhuriyeti Devletimizin, Vatanımızın asil ve kahraman Türk Milletimizin, İstiklalimizin, onurumuzun, aziz şehitlerimizin ve gazilerimizin timsalidir.

Bayrağımız ezelden beridir hür yaşamış ve ebediyen hür yaşayacak Türk'ün engin göklerinde dalgalanacak kalplerimizi “İstiklal” heyecanı ile dolduracaktır. Gururla dalgalanacak varlığımızı bütün dünyaya duyuracaktır. Bizim varlığımız bayrağımızın varlığı, bayrağımızın varlığı da bizim varlığımızdır.

Türk Bayrağımızın dalgalanışındaki haşmet ve musiki dünyadaki musikilerin en muhteşemidir. Bayrağımızın dalgalanışında adalet, asalet, kahramanlık, mertlik ve şefkat vardır.

Bayrağımızda olduğu gibi gökyüzünde ayla yıldızın bir araya gelişi.

Türk Bayrağımız, dünyanın en anlamlı ve en ulvi bayrağıdır. Şekli gökyüzünden alınmıştır. Yüce Allah'ımızın takdiri, gökyüzünde ayla yıldız çok nadir(seyrek) zamanlarda karşı karşıya gelir. Bu hal Türk Milleti için hayıra alamet sayılır. Çünkü böyle olduğu zaman Türk Milleti zafer kazanır. 26 Ağustos 1071 Malazgirt Meydan Savaşı; 23

[¹] Araştırmacı Yazar, Milli Düşünce Genel Merkezi Genel Başkan Yardımcısı.

Ağustos – 13 Eylül 1921 Sakarya Meydan Muharebesi; 26 Ağustos – 09 Eylül 1922 Büyük Taaruz ve kesin zafer gibi...

Üzgünüm elimde bir belge yok. Ama büyük bir ihtimalle bu meydan savaşlarında yerdeki şehidimizin kanının üzerine gökteki ay ve yıldız şekli aksetmiştir. Bayrağımızın rengini şehitlerimizin kanından almışız. Veya Türk Milleti ince zekası ile yerdeki şehidimizin kanının rengini gökteki ay yıldız taşımıştır. Al renkli, ay yıldızlı bayrağımız oluşmuştur.

Türk Bayrağı'nın doğuşunu sembolize eden resim.

Bayrağımızdaki yıldız gökyüzündeki en parlak olan “**Zühre**” yıldızıdır. Halk arasında “**Çoban Yıldızı**” denmektedir.

Türk Milleti, Göktürklerde (552-650) mühürlerde, tamgalarda (madeni paralara vurulan damgalarda) “YABGU” (Hükümdar) ünvanlı sikkelerde (madeni para) ay yıldızı kullanmış [2]. Aşağıda resimdeki parada soldaki KAĞAN – sağdaki şapkalı HÂNİM (HÂTUN) Her

[2] Dr. Gaybullah BABAYAR, (GÖKTÜRK) KÖKTÜRK KAĞANLIĞI SİKKELERİ KATALOĞU 2007
ANKARA – TİKA sayfa 66, nu. 31

ikisinin başının üzerinde ay – yıldız var. Türkler “AT”ı ehlileştirmiş, binek hayvanı olarak kullanmıştır. 7. YY ilk çeyreği sayfa 59, nu. 15 ve 16 bu bakır paralarda da at ve üzerinde ay – yıldız var.

Göktürk paraları (sikkeleri).

TÜRK MİLLETİNE kimse demokrasi, dersi vermeğe kalkmasın. GÖKTÜRK DEVLETİ’NİN parasında HAN ile HÂNİM yan yana ve han olmadığı zaman devleti hanım yönetiyordu.

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’ümüz de hanımlara 1934’de seçme ve seçilme hakkını vermişti. Avrupa’da henüz hiç biri milletleşmemişken derebeylikler halinde ve halkı “toplayıcı” iken Allah’ın yarattığı ot ve yabancı meyveleri toplayıp, avlanıyorlardı.

Türk Milleti tohumdan ziraat yapıyordu. “At” ı ehlileştirmiş, biniyor, etinden ve sütünden istifade ediyordu. Türk Milleti olmuş, devletler kurmuş, madeni işlemiş, aletler yapmış. Bugünkü binici kıyafetlerini, eğeri, üzeniyi, nalı yapmıştır.

BAYRAK SÖZÜ ÖZBEÖZ TÜRKÇE'DİR.

İlk Türklerde bayraklı mızrak yere saplandığından “BATRAK” demişler. Oğuz Türkleri zamanından beri “BAYRAK” denildiğini Kaşgarlı Mahmud’umuzun yazdığı ilk Türkçe Sözlük “ **Divan-ü Lügat-ü Türk**” adlı eserinde cilt 3, sayfa 138’de görüyoruz:

“Ağdı * kızıl BAYRAK

Togdı kara toprak”**

* Ağmak: Dalgalanmak, yükselmek

**Togmak: Yer yerinden oynaması, toz toprağa karışma.

Demek ki bayrağımıza bayrak, rengine “al renk” diyormuşuz. Türk Bayrağının “al renkli” olduğunu Kırgızların “MANAS DESTANI”nda da görüyoruz.

BAYRAĞIMIZIN KISACA TARİHİ

**“Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır,
Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır.”**

Mithat Cemal KUNTAY

Bayrak sahibi olmak, ancak hür devletler kuran milletlerin hakkıdır. Türkler tarih boyunca hür devletler kurmuşlar (belli başlı 113 devlet) ve hür yaşamışlardır. İnşallah ebediyen de hür yaşayacaklardır.

Türk Bayrağının tarihi Orta Asya’dan M.Ö. 174 Büyük Hun Devleti’nden başlar. Çeşitli devirlerde para ve eserlerde ay yıldız vardır (Divriği, Konya, Sivas, Niğde ve Erzurum’daki eserlerde)

Üç ay olan Albayrak 16. yüzyılda bir derya beyinde görülmüştür. Yeşil renkli olanlar dini mahiyettedir.

1793’de Tanzimat Hayriyye’den (yeni düzenlemeler) sonraki 8 şualı bayrağımız.

Bayrağımızda resmen ay ve yıldız 3. Selim (1761-1808) zamanında görülmüştür.

Bayrağımıza 8 Şualı (ışıklı) yıldız, ay ile beraber 1793’de Tanzimat Hayriyye’den (yeni düzenlemeler) sonra konulmuş ve resmen kabul edilmiştir.

1837’de 6 ışıklı olmuştur.

1844’de Sultan Abdülmecit zamanında 5 ışıklı olarak, bu günkü halini resmen almıştır. Abdülmecit en çok yenilik yapan ve ilk kravat takan padişaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZAMANINDA TÜRK BAYRAĞIMIZ

Cumhuriyetimiz döneminde en esaslı bayrak ve sancak talimatı yapılmıştır. İlk kararname 1925 tarihli.

Yünlü kumaştan yapılmış bayrak.

İlk bayrak kanunumuz 29 Mayıs 1936 tarihli, 2994 Nu.’lı kanundur (Ek-1). O zamanki şartlara göre bayrağımızın kumaşı şalidendir (Yerli Keçi Yünü) demişler. Onları, Yüce Allahımızın Rahmeti ile minnet ve saygı ile anıyorum. **Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’ümüz ve silah arkadaşları ve 1. TBMM milletvekilleri** yokluklar içinde vatanımızı düşmandan kurtarmışlar, hiçbir dış borç yapmadan kendi öz kaynaklarımızla “**Sümerbank’ı**” ve **kumaş fabrikalarını** kurmuşlardı. Elimizdeki yünü kumaş yapmışlar; askerlerimizin elbisesi, kaputu (paltosu), potini, kemeri hep o fabrikalarda üretilirdi. Bizler de yerli malı kullanalım diye ve en sağlam olduğu için Sümerbank malı alırdık.

Ama bayrağımızın kumaşının yünden olmasından sıkıntılar vardı. Kanun “*Bayrağımızın ay yıldızı beyazdır*” diyordu. Ama beyaz değildi. Yünün tabii rengi (krem) idi. Yünü güve yiyor, delik açıyordu. Gemicilere ve karakollara “Kirli bayrak asıyorsunuz” diye sitem

ettiğimde biz yıkadık ütülerdik diyerek gösteriyorlardı. Çünkü kömürün isli karasını yün emiyor çıkmıyordu. Kumaşının değişmesi gerekiyordu.

28 Ekim 1953'de, bütün liseler arasından seçilen, son sınıf öğrencisi, izci lideri ve **Zonguldak** ili temsilcisi olarak Ankara'ya geldim. O zaman 67 il vardı. 67 genç 29 Ekim 1953'de eski hipodromda Cumhuriyetimizin 30. Yıl dönümü törenine katıldık. İlimizden toprak getirmiştik. **10 Kasım 1953**'de Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ümüzü **Etnografya Müzesi**'nden alıp ANITKABİR'e götüren kortejde görevli idik. Bizi Yedek Subay Okulu'nda misafir ettiler. Bizden sorumlu bir yüzbaşımız bize Ankara'mızdaki müzeleri gezdirecekti. Bizi 30 Ekim günü ilk müze olarak, ATATÜRK'ümüzün Cumhurbaşkanı olarak yaşadığı Kuleli Köşk'e götürdü. ATATÜRK'ümüzün çalışma odasındaki inceleyerek okuduğu kitapları (3997 kitap) gördük.

Atatürk'ün Ankara'daki evi (Günümüzde müze)

Kapının önünde Cumhurbaşkanı forsunu ilk defa gördüm. Köşesindeki 16 Muhteşem Türk Devleti'ni temsil eden 16 yıldızın ortasındaki Türkiye Cumhuriyetini temsil eden güneş papatya gibi idi. Şuallar papatya yaprağı gibi ve 20 adetti. Mantığını (niye 20) yetkililer bana açıklayamadı. Kanunu böyle dediler.

Cumhurbaşkanlığı forsunun eski hali.

Ertesi gün ben TBMM(2. Meclis)’ne gittim. 1936 tarihli kanunu ve tüzüğü inceledim. Defterime yazdım. Bayrak Töreni, resmi geçitlerde vb. konularda da bazı düşüncelerim vardı. Ertesi gün yine TBMM’ne gittim. Yetkililere Cumhurbaşkanlığı Amblemindeki mantıksızlığı, bayrağımızın kumaşının değişmesi gerektiğini, yeni naylon kumaşlardan yapılıncaya yıldız beyaz olur, kanuna uyacağını, uygulamadaki endişelerimi anlattım. Ama hiçbir netice çıkmadı. Almanya’da iken **“Bayrağımız, Sancağımız, İstiklal Mücadelemiz ve İstiklal Marşımız”** kitabımı yazdım. Türk Gençliğine hediye ettim. Türkiye’deki Devlet Kütüphanelerine ve Cumhurbaşkanlığı Makamına da gönderdim. Takdir ve teşekkür mektubu geldi. Bundan cesaret alarak; Devlet yetkililerine 19 maddelik bir Türk Bayrağımız Kanun Değişikliği kumaş örnekleri, Cumhurbaşkanlığı forsundeki amblemin bugünkü şeklini çizerek 6 maddelik ve İstiklal Marşı’mız için de iki maddelik düşüncelerimi gönderdim.

22.09.1983’de 2893 numaralı kanun kabul edildi (Ek-2). Resmi Gazetede 24.09.1983’de 18.171 sayı ile yürürlüğe girdi. İstiklal Marşımız gündeme gelmedi.

Türk Bayrağı Tüzüğü de 25.01.1985’de 85/9034 numaralı kararla kabul edildi (Ek-3). 17.03. 1985’de 18.697 nu. ile yürürlüğe girdi (Düstur 5, cilt 24, sayfa 2095) (Ek-1).

1983 tarihli, 2893 nu.’lu kanunun 3. Madde, 3. Fırkası 14.07.1999’da 4.409 sayılı kanunla değişti. “Kamu kurum ve kuruluşlarında bayrak her gün asılı kalır” diye değişiklik oldu.

BAYRAĞIMIZIN KUMAŞI

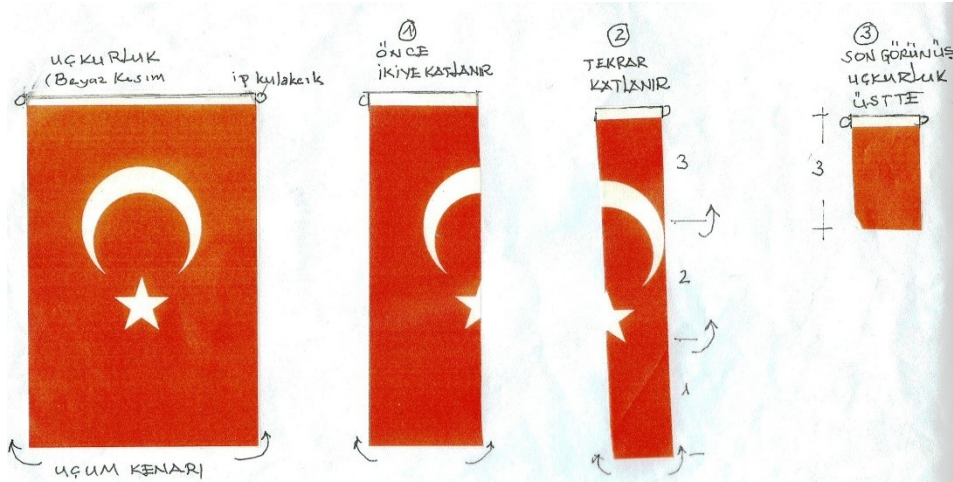
BAYRAĞIMIZ, "Türk Bayrağı Tüzüğü'nün 4. maddesinde belirtilen standartlarda, al zemin üzerine beyaz ay yıldız konmak suretiyle aşağıda gösterilen kumaşlardan yapılır.

1. % 100 naylon
2. % 100 polyester
3. % 50 ipek, %50 yün
4. %50 ipek, %50 naylon veya polyester

Not: 3. ve 4. nolu kumaşlar özel haller için (Alay sancağımız ve Cumhurbaşkanlığı forsumuz)

TÜRK BAYRAĞI TÖRENİ

Katlanması en son uçurluk (yanlardaki ip kulakçıkları) en üstte olacak şekilde katlanır.

Bayrağımızın katlanma şekli.

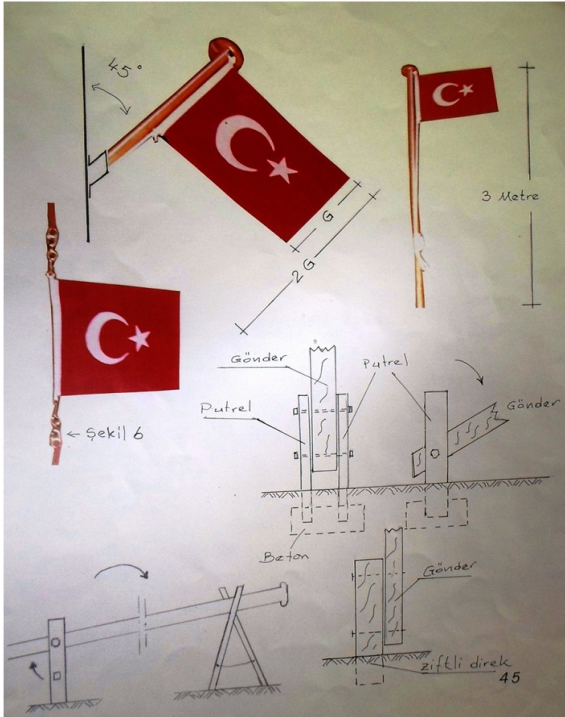
Bayrak töreni 2 görevli ile yapılır. 1. görevli bayrağı dolaptan ve kılıfından çıkarır. İki elinin üzerinde getirir, öper, direğin yanındaki bayrağı çekecek 2. görevliye uzatır; 2. görevli uçurluktaki 2 kulakçıya gönder ipini sancak bağı ile bağlar. Bayrak 1. görevlinin elinden kalkar ve inerken de eline iner, yere sarkıtılmaz. Getiren ile çeken usulüne uygun katlarlar. Bayrağımız çabuk çabuk çekilir, yavaş yavaş indirilir. Törene katılan diğerleri hazırda, konuşmaz, sağa sola dönmez. Saygılı bir şekilde bayrağımızın çıkışını

ve inişini gözle takip ederler. Türk bayrağımızı selamlamak, ebedi Türkiye Cumhuriyeti Devletimizi, bağımsızlığımızı ve kahraman Türk Milletimizi ve bağrından çıkan ordumuzu, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi, onurumuzu ve şerefimizi selamlamaktır.

Bayrağımızın selamlanışı.

Evlere bayram veya tatilin başladığı saatte bayrak asılır. Tatilin bittiği gün güneş batarken kaldırılır.

Bayrağımız binanın en gösterişli yerine 45 derece meyilli sopası eninin en az 2 katı uzunlukta metal bir kovanın içine sopası konularak asılır.

Büyük binaya büyük, küçük binaya küçük bayrak asılır. Kurum veya kuruluşlarda, binayı arkanıza alın. Önünüzdeki sağdaki direğe T.C. Bayrağı; sola kurum (PTT, Kızılay vb) bayrağı çekilir.

Bayrağın asılma şekilleri.

Asılacak/konumlandırılacak yerde, çok bayrak varsa; dış mekanda bina girişine, iç mekanda sahneye sırt dönüldüğünde en sağa T.C. bayrağı çekilir. Diğer milletlerin bayrakları alfabetik sıraya göre dizilir. Hiçbir bayrağın ölçüsü T.C. Bayrağından büyük olamaz. Flama var ise bayraklardan sonra gelir.

Uluslar arası toplantılarda Bayrağımızın konumu (Sahneye sırtımızı döndüğümüzde en sağda)

Dış mekânda bayrak/flama direkleri yerleştirilirken direkleri arasındaki mesafe bayrağın uzun kenarında biraz fazla olmalıdır ki asılacak bayrak/flama diğer direğe ya da bayrağa/flamaya çarpmasın. Yoksa yakın olan diğer direğe çarpar, yırtılır ya da takılı kalır.

Bayrak direkleri arasındaki mesafe bayrağın uzun kenarından fazla olmalı.

Bayrak direklerini yan yana dizmek için yer yoksa, -arka arkaya gelecek şekilde- öne T.C. Bayrağı arkasına diğer bayrak ve flamalar gelecek şekilde konumlandırma yapılır.

Araziye dikilen bayrak direğinin yüksekliği 3 metreden az olamaz. Yırtık, sökük, kirli, soluk, ütüsüz bayrak asılamaz. Mandalla asılmaz. Yanına ya da üstüne çamaşır asılmaz. Tepesinde “Alem” ay yıldız olan direğe yalnız T.C. Devletin Bayrağı çekilir. 10 Kasım’da bayrak çekili ise saat 09:05’de yavaş yavaş yarıya indirilir. Bayrak çekili değilse saat 8’de tepeliğe kadar çekilir. Saat 09:05’de yavaş yavaş yarıya indirilir. Bayrak doğrudan yarıya çekilmez.

Makam masalarına bayrak ve flamaların yerleştirilmesinde, sağ öne T.C. Bayrağı, onun arkasına flama yerleştirilir.

Makam masalarında Bayrağın konumu.

Kanuna uymayan bir durum görürseniz, önce nazikçe selam verin. “Hiçbir Türk bilerek bayrağına saygısızlık yapmaz. Ama gözünüzden kaçmış şöyle olması gerekir” deyin. Anlayışla karşılarsa teşekkür edin, olumlu cevap verilmezse 155 ve 153'e telefon edin. Polis gereğini yapar.

ŞANLI BAYRAĞIMIZ

Bağımsızlığımızın timsali Şanlı Bayrağımızın göklerde dalgalanışı.

YANLIŞ UYGULAMALAR

Birbirine çok yakın dikilmiş bayrak direkleri.

Bayrağa saygısızlık (Balkon demirine asılmış. Üzerine hali serilmiş)

EKLER

EK-1: Yürürlükten Kaldırılan 2994 Kanun Nolu Kanun

Kanun No: 2994 Kabul Tarihi: 29/5/1936

Madde 1 - Türk bayrağı, bu kanuna bağlı örnekte gösterilen şekil ve nisbetlerde olmak ve al zemin üzerine beyaz ay - yıldız konmak, şartile, yerli şaliden yapılır.

Ancak şalının tedarikinde zorluk olur ise en büyük mülkiye memurunun iznile zemin rengi al olmak üzere başka kumaştan da yapılabilir.

Madde 2 - Ordu kuvvetleriyle resmî daire ve teşekküller tarafından bayrakların çekiliş ve indirilişlerinde ve sair hususlarda yapılacak tören ve bunların kullanacakları hususî alâmet ve filâmaların şekilleri, nisbetleri ve cinsleri ve Türkiye Cümhurluğunun yabancı memleketlerde bulunan resmî ve millî binalarına (Uluslar arası metotlarına göre) Türk bayrağının çekiliş ve indirilişleri ve resmî dairelerle teşekküllerden başka yerlerde Türk bayrağının, ve diğer hususî bayrakların ve forsların gerek temsil ve gerek süsleme için ne zaman ve nasıl çekileceği ve nerelerde kullanılabileceği ve bu kanunun tatbik şekilleri bir nizamname ile tesbit edilir.

Madde 3 - Türk bayrağı ordu kuvvetleriyle resmî dairelerde ve millî teşekküllerde sabah sekizde çekilir ve gün batarken indirilir. Şu kadar ki limanlara giren ve çıkan ve seyir halinde bulunan harp ve tüccar gemilerinin bayraklarının çekiliş ve indiriliş saatleri için nizamnameye istisnaî hükümler konulabilir.

Yalnız, millî bayramlarda ve umumî tatil günlerinde tatilin devam ettiği müddetçe bayrak gece ve gündüz çekili kalır.

Her gün bayrak çekecek resmî daireler, İcra Vekilleri Heyeti tarafından tayin edilir.

Madde 4 - Yas alâmeti olmak üzere bayrağın yarıya çekileceği haller ve devam müddeti Devlet protokolunca tesbit ve vaktinde alâkadair dairelere bildirilir.

Madde 5 - Resmî dairelerde ve teşekküllerde çekilecek bayrak, bu iş için yapılmış hususî direk ve göndere çekilir.

Madde 6 - Bu kanun hükümlerine ve yapılacak nizamnameye muhalif olarak bayrak yapmak ve satmak yasaktır. Bu yasağa aykırı gidenler, Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesine göre cezalandırılır. Nizamnameye muhalif olarak çekilmiş bayraklar mahallin en büyük mülkiye memuru emrile indirilir.

Madde 7 - Alay sancaklarının şekli ve yapılış tarzı kendi hususî ahkâmına tabidir.

Madde 8 - Bu kanun neşri tarihinden bir sene sonra muteberdir.

Madde 9 - Bu kanun hükümlerini yerine getirmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

EK-2: TÜRK BAYRAĞI KANUNU

Kanun Numarası : 2893

Kabul Tarihi : 22/9/1983

Yayımlandığı R. Gazete : Tarih: 24/9/ 1983 Sayı : 18171

Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt : 22 Sayfa : 599

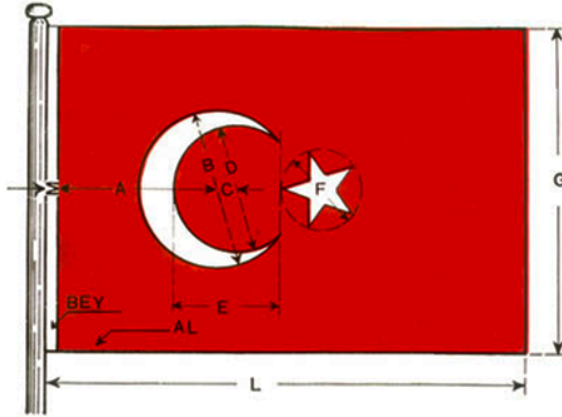
Amaç

Madde 1 - Bu Kanunun amacı Türk Bayrağının şekli, yapımı ve korunması ile ilgili esas ve usulleri belirlemektir.

Bayrağın Şekli ve Yapımı

Madde 2 - Türk Bayrağı, bu Kanuna ekli cetvelde gösterilen şekil ve oranlarda olmak kaydıyla beyaz ay - yıldızlı albayraktır.

Bayrak ile özel bayrakların (sembolik bayrak, özel işaret, flama, flandra ve fors) standartları, hangi kumaş ve maddelerden yapılacağı tüzükte gösterilir.

G	Genişlik		
A	Dış ay merkezinin uçkurluktan mesafesi	1/2	G
B	Ayın dış dairesi kutru	1/2	G
C	Ayın iç, dış merkezleri arası	0,0625	G
D	Ayın iç dairesinin kutru	0,4	G
E	Yıldız dairesinin ayın iç dairesinden olan mesafesi	1/3	G
F	Yıldız dairesi kutru	1/4	G
L	Boy	1 1/2	G
M	Uçkurluk genişliği	1/30	G
Not: Bayrak genişliği ne olursa olsun (G) emsali değişmez.			

Bayrağın Çekilmesi ve İndirilmesi

Madde 3 - Bayrak, kamu kurum ve kuruluşlarıyla yurt dışı temsilciliklerine ve kamu kuruluşlarıyla gerçek ve tüzelkişilerin deniz vasıtalarına çekilir. Yurt içinde ve yurt dışında yetkililerin araçlarına takılır.

Bayrak çekilirken ve indirilirken tören yapılır. Bayrak törenlerinin gereken biçimde yapılmasından o mahaldeki yetkili amirler sorumludur.

(Değişik : 14/7/1999 - 4409/1 md.) Kamu kurum ve kuruluşlarında Türk Bayrağı sürekli çekili kalır.

(Değişik : 14/7/1999 - 4409/1 md.) Bayrağın; nerelerde daimi olarak çekilmeyeceği, hangi kapalı yerlere konulacağı, nerelere fon olarak takılacağı veya asılacağı, kamu kurum ve kuruluşlarından başka yerlerde ne zaman ve nasıl çekileceği, Türk Silahlı Kuvvetleri yüzer birliklerinde ve Türk Bandıralı ticaret gemilerinde Bayrak çekme ve indirme zamanları ile Bayrak çekilirken ve indirilirken yapılacak törene ilişkin hususlar, tüzükte gösterilir.

Bayrağın Yarıya Çekilmesi

Madde 4 - Türk Bayrağı , yas alameti olarak 10 KASIM'da yarıya çekilir. Yas alameti olmak üzere Bayrağın yarıya çekileceği diğer haller ve zamanı Başbakanlıkça ilân edilir.

Bayrağın Selâmlanması

Madde 5 - Çekilmesi ve indirilmesi esnasında veya tören geçişlerinde Bayrak, cephe alınarak selâmlanır.

Bayrağın Örtülebileceği Yerler

Madde 6 - Türk Bayrağı, Cumhurbaşkanlığı yapmış kişilerin, şehitlerin ve tüzükte belirlenecek asker ve sivil kişilerin cenaze törenlerinde bunların tabutlarına, açılış törenlerinde ATATÜRK heykellerine veya resmi yemin törenlerinde masalara örtülebilir.

Ayrıca milli örf ve âdetler göz önünde tutularak Bayrağın diğer kullanılma şekil ve yeri tüzükte gösterilir.

Yasaklar

Madde 7 - Türk Bayrağı, yırtık, sökük, yamalı, delik, kirli, soluk, buruşuk veya layık olduğu manevi değeri zedeleyecek herhangi bir şekilde kullanılamaz. Resmi yemin törenleri dışında her ne maksatla olursa olsun, masalara kürsülere, örtü olarak

serilemez. Oturulan veya ayakla basılan yerlere konulamaz. Bu yerlere ve benzeri eşyaya Bayrağın şekli yapılamaz. Elbise veya üniforma şeklinde giyilemez.

Hiçbir siyasî parti, teşekkül, dernek, vakıf ve tüzükte belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları dışında kalan kurum ve kuruluşun amblem, flama, sembol ve benzerlerinin ön veya arka yüzünde esas veya fon teşkil edecek şekilde kullanılamaz.

Türk Bayrağına sözle, yazı veya hareketle veya herhangi bir şekilde hakaret edilemez, saygısızlıkta bulunulamaz. Bayrak yırtılamaz, yakılamaz, yere atılamaz, gerekli özen gösterilmeden kullanılamaz.

Bu Kanuna ve tüzüğe aykırı fiiller yetkililerce derhal önlenir ve gerekli soruşturma yapılır.

Cezalar

Madde 8 - Bu Kanuna ve çıkarılacak tüzüğe aykırı olarak Bayrak yapmak, satmak ve kullanmak yasaktır. Bu yasağa aykırı olarak yapılan Bayraklar o mahallin yetkili amirlerince toplatılır.

Bu Kanun hükümlerine aykırı davranışta bulunanlar suçları daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesi uyarınca cezalandırılır.

Tüzük

Madde 9 - Bu Kanunun ilgili maddelerinde tüzükte düzenleneceği belirtilen hususlar ile kanunun uygulanmasına ilişkin diğer esaslar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde çıkarılacak tüzükte gösterilir.

Yürürlükten kaldırılan Kanun :

Madde 10 - 29 Mayıs 1936 Tarih ve 2994 Sayılı Türk Bayrağı Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 11 - Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

EK-3: TÜRK BAYRAĞI TÜZÜĞÜ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 25/1/1985, No : 85/9034

Dayandığı Kanunun Tarihi : 22/9/1983, No : 2893

Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 17/3/1985, No : 18697

Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5, Cildi: 24, S. 2095

BİRİNCİ BÖLÜM

Kapsam ve Deyimler

Kapsam

Madde 1 – (Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.)

Bu Tüzük : Türk Bayrağının ve özel bayrakların standartlarını bayrağın hangi kumaşlardan yapılacağını, hangi kapalı yerlere konulacağını, nerelere fon olarak takılacağı veya asılacağını, kamu kurum ve kuruluşlarında ve bunlar dışındaki yerlerde ne zaman ve nasıl çekileceğini, nasıl katlanacağını, Türk Silahlı Kuvvetleri yüzer birliklerinde ve Türk bandıralı ticaret gemilerinde Bayrak çekme ve indirme zamanlarını, Bayrak çekilirken ve indirilirken yapılacak törenlere dair hususları, kimlerin tabutlarına Bayrak örtülebileceğini ulusal geleneklere göre Bayrağın diğer kullanılma şekli ve yerleri ile Türk Bayrağı Kanununun uygulanmasına dair diğer esasları kapsar.

Deyimler

Madde 2 – Bu Tüzükte geçen deyimlerden :

- A) Bayrak, Türk Bayrağı,
- B) Uçkurluk, Bayrağın, ipin geçeceği, beyaz kumaştan, Bayrak enince yapılmış bölümü,
- C) Uçum kenarı, Bayrağın uçkurluk karşısına gelen kenarı,
- D) Üst kenar, çekildiği zaman Bayrağın üste gelen kenarı,
- E) Alt kenar, çekildiği zaman Bayrağın alta gelen kenarı,
- F) Uçkurluk dış kenarı, uçkurluğun direğe gelen kenarı,
- G) Uçkurluk iç kenarı, uçkurluğun kumaşa dikilen kenarı,
- H) En, Bayrağın üst ve alt kenarları arasındaki uzaklık,
- İ) Boy, uçkurluk dış kenarıyla uçum kenarı arasındaki uzaklık,
- J) Bayrak merkezi, Bayrak dikdörtgeninin köşegenlerinin kesiştiği nokta,
- K) Bayrak eksen, Bayrak merkezinden üst ve alt kenarlara paralel olarak geçtiği farz edilen çizgi, anlamına gelir.

İKİNCİ BÖLÜM

*Bayrağın Kumaşı, Standartları ve Direği***Bayrağın kumaşı****Madde 3 – (Değişik: 17/7/1995 - 95/7075 K.)**

A) Bayrak, 4 üncü maddede belirtilen standartlarda, al zemin üzerine beyaz ay yıldız konmak suretiyle aşağıda gösterilen kumaşlardan yapılır.

1 – % 100 naylon,

2 – % 100 poliyester,

3 – % 50 ipek + % 50 yün,

4- % 50 ipek + % 50 naylon veya poliyester,

3 ve 4 numaralarda belirtilen kumaşlardan yapılan bayraklar özel hallere münhasırdır.

B) Al ve beyaz renklerin kodları aşağıda gösterilmiştir.

1) Al rengin koordinatları;

Parlaklık (aydınlık) = 27,5

Kırmızılık-yeşillik = 44,8

Sarılık-mavilik = 15,6

olarak alınır ve en çok 3 NBS renk farkı kabul edilir.

2) Ay yıldızın beyazlığı, 460 nanometre dalga boyundaki yansıma yüzdesinin iki katıyla 620 nanometre dalga boyundaki yansıma yüzdesinin farkı ipek ve sentetik karışımı kumaşlarda en az % 15, diğerlerinde en az % 60 olmalıdır.

Bayrağın yapımında kullanılacak kumaş ve maddelerle ilgili ayrıntılar mecburi Türk Standardında gösterilir.

Bayrak üreten işletmeler T.S.E. belgesi almak zorundadır.”

Bayrağın standartları**Madde 4 – Bayrak, aşağıda gösterilen standartlara göre yapılır : (Ek:1)**

A) Bayrağın boyu, eninin bir buçuk katıdır,

B) Ay ve yıldızın meydana getirilmesi için çizilen çemberlerin merkezleri eksen üzerinde bulunur.

C) Ay, iç ve dış çemberlerinin birbirini kesmesinden meydana gelir,

D) Ayın dış çemberinin çapı, Bayrak eninin yarısına eşittir, merkezi, uç- kurluğun iç kenarından Bayrak eninin yarısına eşit uzaklıktadır,

E) Ayın iç çemberinin çapı, Bayrak eninin onda dördüne eşittir, merkezi, dış çember merkezinden uçum yönüne doğru Bayrak eninin 0,0625 katı uzaklıktadır,

F) Ayın ağzı uçum yönüne bakar,

G) Yıldız, çapı Bayrak eninin dörtte birine eşit olan ve beş eşit parçaya bölündüğü farzedilen bir çemberin bölüşme noktaları birer atlanarak meydana getirilir, yıldızın uçlarından biri, Bayrak eksenine ayın iki ucundan geçtiği farzedilen çizginin kesiştikleri nokta üzerindedir, bu noktaya iç çemberin eksenine kestiği nokta arasındaki uzaklık, Bayrak eninin üçte birine eşittir,

H) Uçkurluğun genişliği, Bayrak eninin otuzda biridir.

Bayrağın ebadı

Madde 5 – Bayrağın eni, 50 santimetre veya katlarıdır.

Eni, 750 santimetreye kadar olan Bayrakların standartları, Tüzüğe ekli çizelgede gösterilmiştir.(Ek: 2)

Binek taşıtlarına çekilecek Bayrağın ebadı 20x30 santimetredir.

Bayrağın büyüklüğü, çekileceği binaların ve deniz taşıtlarının büyüklüğüyle mütenezip olacaktır. Şiddetli rüzgarlı ve yağmurlu günlerde daha küçük ebatta Bayrak çekilebilir.

Bayrak direği

Madde 6 – Bayrak,ağaç veya madenden yapılmış, yuvarlak bir direğe çekilir. Direğin üst ucunda, içinde Bayrak ipinin geçmesine yarayan bir makara olan, yassı, yuvarlak ve direğin kalınlığıyla orantılı bir tepelik bulunur. (Ek: 3)

Direk, çekilecek Bayrak eninin en az iki katı boyunda ve en sert havalarda, kırılmayacak ve bükülmeyecek sağlamlıkta olacaktır.

Yere dikilecek direğin yüksekliği, en az üç metre olacak ve Bayrak uçum altucunun yere sürünmesine imkan vermeyecektir.

Ağaçtan yapılmış direkler, kendi renginde cilalı veya beyaz yahut cevizi renkte boyalı, madenden yapılmış direkler, beyaz yahut bronz renkte veya ağaç rengine boyalı yahut galvanize edilmiş olacaktır.

(Ek: 22/2/2001 - 2001/2130 K.) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bağlısı kıt'a karargah ve kurumlar ile denizcilikle ilgili kamu kuruluşlarındaki Bayrak direkleri gemi direği şeklinde olabilir.

(Ek: 22/2/2001 - 2001/2130 K.) Standartlara uygun Bayrak direğinin bulunmadığı durumlarda ve açık havada yapılan izci, gençlik kampı gibi etkinliklerde Bayrak, saygıda kusur oluşturulmayacak bir biçimde mevcut malzemenin yararlanılarak yüksek bir yere çekilebilir.

Bayrak direğinin konulması

Madde 7 – Bayrak direğinin nerelere ve nasıl konulacağı ve Bayrağa bunlara nasıl çekileceği aşağıda gösterilmiştir:

A – Binalarda, en yüksek yere veya binanın ön yüzünün veya bu yüzdeki balkonun yahut benzer çıkıntılı yerin tam ortasına dikey olarak konulacak direğe, bu mümkün değilse, alt ucu yoldan geçenlere dokunmayacak yükseklikte, ön yüzün ortasına veya binanın en gösterişli yerine, bina yüzüyle direk arasında en çok 45 derecelik açı yapacak şekilde eğik olarak konulacak direğe, bu da mümkün değilse, binanın giriş önünde veya tören alanında 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasına uygun olarak yapılmış direğe,

B – Deniz araçlarının, limanda, varsa, arka direklerine, seyirde, denizcilikteki usullere göre, Bayrak çekilmesi gereken direklerine bağlı gize veya direğe, yelkenli gemilerin randa yelkeninin çördek yakalarına,

C – Binek taşıtlarında, sağ ön tarafa dikey olarak konulacak küçük direğe.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bayrağın Çekilmesine ve İndirilmesine Dair Esaslar

Çekilme ve indirilme (1)

Madde 8 – (22/2/2001 - 2001/2130 K.)

Bayrağın çekilmesi ve indirilmesine ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

A) Sürekli çekili kaldığı yerlerde Bayrak, bakım, onarım ve yenisiyle değiştirilmesi için sabah veya akşam alacakaranlık zamanında törensiz olarak indirilir ve çekilir.

B) Her gün Bayrak çekilen yerlerde Bayrak, saat 08.00'de, günün bu saatte ağarmadığı hallerde ise gün ağardığında çekilir ve gün batımında indirilir.

C) Milli Bayram, genel tatil ve hafta tatilinde Bayrak çekilen yerlerde Bayrak, tatilin başlama saatinde, günün bu saatten evvel kararması halinde ise gün batımında çekilir, tatil süresince çekili kalır ve tatil sonunda gün batımında indirilir.

D) Bayrak, çeşitli nedenlerle değiştirilmesi gerekli durumlar ile yırtılmasına, ipin veya makaranın kopmasına sebep olabilecek rüzgar, fırtına ve benzer durumlarda geçici olarak indirilebilir.

(1) *Bu madde başlığı; “Çekilme ve indirilme zamanı” iken 22/2/2001 tarihli ve 2001/2130 sayılı*

Kararname ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Sürekli Bayrak çekilecek yerler

Madde 9 – (Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.)

Bayrağın sürekli çekili kalacağı kuruluşlar aşağıda gösterilmiştir.

- A) Cumhurbaşkanlığı,
 - B) Türkiye Büyük Millet Meclisi,
 - C) Anıtkabir,
 - D) Hükümet konakları,
 - E) Polis, Jandarma, hudut, gümrük muhafaza karakollarıyla hudut kapıları.
 - F) Bağımsız takım ve bölükler ile daha üst askeri birlik veya karargahlar,
 - G) Eğitim ve öğretim kurumları,
 - H) Köy ve mahalle muhtarlıkları,
 - İ) Yukarıda gösterilenler dışındaki kamu kurum ve kuruluşları,
 - J) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait fabrika ve işletmeler.
- Her gün Bayrak çekilecek yerler.

Madde 10 – (Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.)

Seyir halinde bulunan gemilerle demirli, şamandırada, rıhtımda bağlı gemiler ve diğer deniz araçlarında her gün Bayrak çekilir.

Seyir halinde bulunan gemiler Bayraklarını geceleri de çekili bırakabilirler.

Milli Bayram, genel tatil ve hafta tatilinde Bayrak çekilecek yerler

Madde 11 – (Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.)

Milli Bayram, genel tatil ve hafta tatili günlerinde Bayrak çekilecek yerler aşağıda gösterilmiştir :

A) Tören düzenlenen alanlar ile yönetmelik veya yönergelerde belirlenen tören alanları,

B) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,

B) Siyasi parti merkez, il ve ilçe teşkilatları,

D) Fabrikalar,

E) İşletmeler,

Müsaade ile Bayrak çekilmesi veya konulması

Madde 12 – 11 inci maddede sayılan günler, kurtuluş ve Atatürk'ü anma günleri dışında, Bayrak çekilmesi veya konulması mahalli mülki amirinin müsaadesine bağlıdır.

Ancak, milli spor karşılaşmalarında ve milli gelenekler gerektiriyorsa törenlerde ve düğünlerde Bayrak kullanılabilir.

Yabancı ülkelerdeki resmi ve milli binalara Bayrak çekilmesi

Madde 13 – Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelerde bulunan resmi ve milli binalarına Bayrak çekilip indirilmesinde, mahalli geleneklerle milletlerarası tatbikat gözönünde bulundurularak bu Tüzük hükümlerine uyulur.

Hava araçları

Madde 14 – Hava araçlarına Bayrak çekilmez. Sivil hava araçlarına, yön dümeninin her iki yanına boyayla al zemin üzerine Bayraktaki oranlara uygun, beyaz renkte ay yıldız resmolunur.

Kamu kurum ve kuruluşlarının Bayrak çekme esasları (1)

Madde 15 – (Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.)

Kamu kurum ve kuruluşlarında Bayrak çekme aşağıdaki esaslara göre uygulanır:

(1) *Bu madde başlığı; “Tek Bayrak Çekilmesi” iken, 22/2/2001 tarihli ve 2001/2130 Sayılı Kararname ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir*

A) Aynı alanda birden çok binaya yerleşmiş bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında tek bayrak çekilir. Ayrı alanlarda birden çok binaya yerleşmiş kamu kurum ve kuruluşlarında ise her binaya Bayrak çekilir. Birden çok kamu kurum ve

kuruluşunun bulunduğu bir binaya mülki idare amirinin belirlediği kurumca tek Bayrak çekilir.

B) Bağımsız takım ve bölükler, daha üst askeri birlik ve karargahlar ile tören yapma olanağı bulunan okul, emniyet teşkilatı ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında, Milli Bayram, genel tatil ve hafta tatili başlangıcında ve bitiminde tören yapmak üzere ayrı bir Bayrak direği bulunur. Bu yerlerde tek bir Bayrak direği mevcut ise Bayrak, tören zamanından uygun bir süre önce indirilir. Bayrağın törenle çekilmesinde ve indirilmesinde 22 nci madde hükümleri uygulanır.

Bayrağın yabancı devlet bayraklarıyla birlikte çekilmesi

Madde 16 – Milletlerarası toplantılarda, fuarlarda ve yabancı turistlerin konakladıkları yerlerde, yabancı devlet bayrakları, ancak, Bayrakla birlikte çekilebilir. Bu takdirde 12 nci maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Bu durumlarda, Bayrak, bina ön yüzüne göre sağdaki ilk direğe çekilir.

Yabancı devlet bayraklarının ebadı, Bayrak ebadından büyük, direkleri Bayrak direğinden yüksek olamaz.

Yabancıların karşılıklı olmak şartıyla uyuğunda bulundukları devletin bayrağını konut veya ticarethanelerine çekmelerinde birinci, ikinci, üçüncü fıkralar hükümleri uygulanır.

İkiden çok yabancı devlet bayrağının Bayrakla birlikte çekilmesi halinde, diğer devletlerin bayrakları Bayrağın soluna alfabetik sıraya göre çekilir.

Yabancı diplomatik misyonlarda yukarıdaki hükümler uygulanmaz.

Konut ve işyerlerine Bayrak asılması

Madde 17 – İşyeri, konut vb. özel yerlere, Milli Bayramda, resmi bayramlarda, kurtuluş ve Atatürk'ü anma günlerinde 7 nci maddenin A bendi hükümlerine bağlı olmaksızın Bayrak asılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bayrağın Konulabileceği ve Örtülebileceği Yerler

Bayrak konulacak makam odaları

Madde 18 – *Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeleri, Başbakan, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay Başkanları, bakanlar, Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Sayıştay Başkanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Yargıtay ve Danıştay başkan vekilleri ve daire başkanları, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Yüksek Seçim Kurulu Başkanı, Sayıştay daire başkanları, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Devlet Denetleme Kurulu Başkanı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı, üniversite rektörleri, müsteşarlar, valiler, büyükelçiler, Yüksek Denetleme Kurulu Başkanı, müsteşar yardımcılar, genel müdürler ve bu düzeydeki başkanlıklar, bölge idare mahkemesi*

başkanları, Cumhuriyet savcıları, adalet komisyonu başkanları fakülte dekanları, kaymakamlar, başkonsoloslar, bucak müdürleri, belediye başkanları, bölge başmüdürleri ve bölge müdürleriyle bakanlıkların il kuruluşlarının başında bulunanların ve resmi hastane baştabiplerinin makam odalarına Bayrak konur.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde Bayrak konulacak birlik, karargah, kurum, komutan ve amir odaları aşağıda gösterilmiştir :

A) Tabur komutanları ve daha üst birlik komutanlarıyla komutan yardımcıları (yüzer birlikler hariç olmak üzere deniz ve havada, eşiti),

B) Yüksek Askeri Şûra Üyeleri,

C) Genelkurmay İkinci Başkanı,

D) Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarı ve müsteşar yardımcıları,

E) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ve Yardımcısı,

F) Harp Akademileri Komutanı ve Yardımcısı, Kuvvet Harp Akademileri komutanları, Milli Güvenlik ve Silahlı Kuvvetler Akademisi Komutanı,

G) Okul komutanları ve yardımcıları,

H) Kurmay başkanları, kurmay yar - başkanları ve erkan başkanları,

İ) Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvet Komutanlıkları ve Jandarma Genel Komutanlığı karargahlarındaki başkan ve daire başkanları,

J) Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı,

K) Yukarıda sayılanlar dışında, birlik ve kurumlara komuta etmeyen, karargahlarda görevli general ve amiraller,

L) General ve amiral kadrolarında görev yapan subaylar,

M) Askeri Yargıtay Başkanı, İkinci Başkanı, Başsavcısı, daire başkanlarıyla Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkanı, başsavcısı ve daire başkanları,

N) Askeri hastane baştabipleri,

O) Askerlik daire ve şube başkanları,

P) Askeri savcılar ve askeri mahkeme kıdemli hakimleri.

(Ek: 3/4/1993 - 93/4295 K.) Emniyet teşkilatında Bayrak konulacak makam odaları aşağıda gösterilmiştir.

A) Emniyet Genel Müdürü,

B) Polis Akademisi Başkanı,

C) İl Emniyet Müdürü,

D) Polis Koleji ve Polis Okulu Müdürleri.

Bayrak, tepesinde ay yıldız bulunan direğe çekili bulunur, makam masasının sağ gerisinde uygun bir yere konur. Büyüklüğünün odanın büyüklüğüne uygun olmasına ve uçlarının yerden en az 25 santimetre yukarıda bulunmasına itina gösterilir.

Bayrak çekilecek binek taşıtları

Madde 19 – Cumhurbaşkanının, illerinde valilerin, görevli bulundukları dış ülkelerde büyükelçilerin binek taşıtlarına, tepesinde ay yıldız bulunan kromajlı küçük direklerle Bayrak çekilir.

Kaymakamların binek taşıtlarına, Milli ve Resmi bayram günlerinde ve hudut görüşmelerinde Bayrak çekilir.

Cumhurbaşkanının bulunduğu kortejde, sıfatı ne olursa olsun, kimsenin binek taşıtına Bayrak veya fors çekilemez.

Bayrak konulacak diğer yerler

Madde 20 – Atatürk köşelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantı salonunda başkanlık divanının sağına ve soluna, Bakanlar Kurulu toplantı salonunda Başbakanın oturduğu yerin sağ arkasına, Anayasa Mahkemesi toplantı salonuna, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay genel kurulları ve Danıştay İdari İşler Kurulu salonlarına, Uyuşmazlık Mahkemesi toplantı salonuna, bakanlıkların, Yüksek Öğretim Kurulu ve yüksek öğretim kurumlarının ve valiliklerin toplantı, brifing, şeref salonlarıyla duruşma salonlarına Bayrak konur.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde hudut protokol odalarıyla aşağıda belirtilen birlik, karargah ve kurumların toplantı, brifing ve şeref salonlarına Bayrak konur:

- A) Tugay ve daha üst komutanlıklar (deniz ve havada eşiti),
- B) Yüksek Askeri Şûra,
- C) Milli Savunma Bakanlığı,
- D) Milli Güvenlik Kurulu,
- E) Harp Akademileri Komutanlığı,
- F) Okul komutanlıkları,
- G) Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanlığı,
- H) 800 yataklı askeri hastaneler.

Bayrak örtülebilecek yerler

Madde 21 – Bayrak, açılış törenlerinde Atatürk heykellerine, yemin törenlerinde masalara örtülebilir.

Cumhurbaşkanlığı yapmış kişilerin, şehitlerin, Türk Silahlı Kuvvetlerinin sivil personel dışındaki mensuplarının, bunların emeklilerinin, 18 inci madde hükmüne göre makam odalarında Bayrak bulunan kamu görevlilerinin, bu görevleri daha önce yapmış olanlarla aşağıda yazılı kimselerin cenaze törenlerinde tabutlarına Bayrak örtülebilir :

- A) Milletvekilleri ve milletvekilliği yapmış olanlar,
- B) Temsilciler Meclisi, Danışma Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu üyeliği yapmış olanlar,
- C) Milli Birlik Komitesi üyeliği yapmış olanlar,
- D) Gaziler,
- E) Yüksek yargı organları üyeleri ve emeklileri,
- F) Sayıştay üyeleri ve emeklileri,
- G) Hakim ve savcılarla emeklileri,
- H) Yüksek öğretim kurumları öğretim üyeleri ve emeklileri,
- İ) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yüksek Kurul üyeleriyle bu görevi yapmış olanlar,

- J) Devlet sanatçıları,
 - K) Devlet madalyası sahipleri,
 - L) Kızılay, Türk Hava Kurumu genel başkanları ve bu görevi yapmış olanlar,
 - M) Emniyet mensupları ve emeklileri,
 - N) Dünya, Olimpiyat ve Avrupa şampiyonluğu kazanmış olmaları dolayısıyla 2913 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış sporcular,
 - O) Resmi okul müdürleri,
 - P) Basın şeref kartı sahipleri,
 - R) İşçi ve İşveren sendikaları konfederasyon başkanları ve bu görevi yapmış olanlar,
 - S) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının en üst kuruluşunun başkanları ve bu görevi yapmış olanlar,
 - T) Bilimsel, sanatsal, kültürel, sportif ve sosyal alanlarda üstün hizmet verdiği mülki amirlerince kabul edilen diğer Türk vatandaşları,
- Ancak, Devlet aleyhine veya yüz kızartıcı mahiyette bir suç işlemekten hüküm giymiş olanların tabutlarına, affedilmiş olsalar bile, Bayrak örtülemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bayrak Töreni, Bayrağa Saygı ve Yasaklar

Bayrak töreni ve Bayrağın katlanması (1)

Madde 22 – (Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.)

1) Bayrak, aşağıda belirtilen şekilde törenle çekilir ve indirilir:

A) Türk Silahlı Kuvvetlerindeki bayrak törenlerinde, bir subay veya astsubay komutasında, birliğin seviyesine uygun sayıda silahlı erlerden oluşan bir saygı kıt'ası, Bayrağın çekileceği veya çekili bulunduğu direğin karşısında veya yakınında, varsa bando veya boru çalacak askerlerle birlikte cephe alır. Gerekli olduğu kadar asker, Bayrağın direğe çekilişi veya indirilişi için hazır bulunur ve çekilmesinden sonra veya indirilmesinden önce Bayrağı selamlar. Varsa bando İstiklal Marşını veya boru Bayrak marşını (Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına mensup gemilerde bando yoksa silistre) çalmaya başladığı anda subay ve astsubaylar elle, kıt'a tüfekte Bayrak çekilinceye veya indirilinceye kadar selam durur.

B) Küçük deniz araçlarında tören, serdümen tarafından yapılır.

C) Emrinde polis, jandarma gibi üniformalı personel bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında ve bu personelin bulunduğu karakollarda tören, (A) bendindeki esaslara göre yapılır.

D) Emrinde üniformalı özel güvenlik teşkilatı bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında Bayrak, bir güvenlik görevlisi tarafından çekilir ve indirilir. Güvenliği aksatmayacak şekilde yeterli sayıda personeli bulunan kuruluşlarda ise Bayrağı çeken ve indiren güvenlik görevlisiyle birlikte en az üç kişilik üniformalı personel şapkalı olarak Bayrağın çekilişi ve indirilişi sırasında Bayrağı selamlar.

E) Emrinde üniformalı personel bulunmayan kurumlarla yabancı ülkelerdeki resmi ve milli binalardaki törenlerde, Bayrağı çeken veya indiren kişi başı açık olarak bulunur, çekilmesinden sonra veya indirilmesinden önce Bayrağı selamlar.

F) (**Değişik : 28/5/2001 - 2001/2574 K.**) Okullardaki Bayrak töreninde Bayrağı çeken veya indiren kişi çekilmesinden sonra veya indirilmesinden önce Bayrağı selamlar. Öğretmenler, öğrenciler ve okuldaki diğer kamu görevlileri törene başları açık olarak saygı duruşu ile katılırlar. Varsa bando eşliğinde, yoksa boru veya komutla İstiklal Marşı söylenir.

G) Türk bandralı ticaret gemilerinde tören, üç kişilik mürettebatla üniformalı olup olmadıklarına göre (A) veya (E) bentlerinde, küçük deniz araçlarında ise (E) bendinde belirtilen biçimde yapılır.

H) Özel yerlerde ve konutlarda tören, Bayrağı çekecek veya indirecek kişinin üniformalı olup olmadığına göre Bayrağı selamlaması suretiyle yapılır.

2) Bayrak, indirildikten veya 21 inci maddede belirtilen yerlere örtülme işleminden sonra aşağıdaki esaslara göre katlanır :

A) Normal, günlük kullanımda Bayrak, önce eni yönünde tam ikiye, sonra ay'ın üst kısmından tekrar tam ikiye katlanır. Beyaz renkli kısım içte kalacak şekilde, uçum yönünden ve yıldızın uç kısmından başlayacak şekilde 1/3 oranında katlanır. Uçkur kısmı, katlanmış olan bölümün içinde tam olarak yer alacak şekilde son katlama yapılır. Bu son durumda katlanmış Bayrağın her iki yüzünden de beyaz renkli ay ve yıldızın hiçbir kısmı görülmeyecektir. Normal günlük kullanımda Bayrağın katlama şekli Ek-5 de gösterilmiştir.

(1) *Bu madde başlığı; "Bayrak töreni" iken, 22/2/2001 tarihli ve 2001/2130 sayılı Kararname ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

B)Tabutlara eni 200 cm olan Bayrak örtülür. Tabutlara örtülen Bayrak, önce yıldızın tam üst kısmından, boydan eni yönünde arkaya doğru katlanır. Sonra yıldızın alt değme noktasından, eni yönünde yine boydan arkaya doğru katlanır. Arta kalan fazlalık yine arka kısma doğru katlanır. Yıldızın uçkur kısmına yakın noktasından arkaya doğru katlanır. Yıldızın diğer değme noktasından arkaya doğru iki kez katlanarak yıldızın en üstte kalması sağlanır. Tabutlara örtülen Bayrağın katlanma şekli Ek-6 da gösterilmiştir.

Şehit tabutuna örtülen Bayrak katlanmasından sonra şehit ailesine verilir.

Bayrağa saygı

Madde 23 – Bayrak, çabuk çabuk çekilir ve yavaş yavaş indirilir.

Bayrak çekilmeden önce veya indirildikten sonra özel bir saygıyla taşınır.

Türk Silahlı Kuvvetlerine ait gemilere girip çıkanlar, direkte bulunan Bayrağı yüzlerini dönerek selamlarlar.

Bayrağın yarıya çekilmesi

Madde 24 – Bayrak, 10 Kasım'da Türkiye'de ve Türkiye Cumhuriyetinin dış temsilciliklerinde, resmi ve milli binalarında yarıya çekilir.

Bayrağın yarıya çekileceği diğer haller ve zamanlar Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Başbakanlıkça tesbit ve ilan edilir.

(Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.) Bu hallerde Bayrak, yavaş yavaş yarıya indirilir.

(Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.) Sürekli çekilmeyen yerlerde Bayrak, önce tepeye kadar çekilir, sonra yarıya indirilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi binasının önündeki Bayrak hiç bir zaman, Anıtkabirdeki bayrak 10 Kasım dışında yarıya indirilemez.

Bayrak çekilmeyecek ve konulmayacak yerler

Madde 25 – (Değişik: 22/2/2001 - 2001/2130 K.)

Yıkık, terkedilmiş, yapımı tamamlanmamış binalara, mutfak, tavla ve benzeri yerlere, çamur ve çöp dubası ile benzeri teknelere, 19 uncu maddede belirtilen binek taşıtları dışındaki kara taşıtlarına Bayrak çekilmez ve konulmaz.

Yasaklar

Madde 26 – Bayrak, yırtık, sökülük, yamalı, delik, kirli, soluk, buruşuk olarak veya taşıdığı manevi değeri zedeleyecek biçimde kullanılamaz; 21 inci madde hükümleri dışında, ne maksatla olursa olsun, örtü olarak serilemez; oturulan veya ayakla basılan yerlere konulamaz; elbise ve üniforma olarak giyilemez. Bu yerlere, masalara, kürsülere vb. eşya üzerine Bayrağın şekli yapılamaz.

Hiç bir siyasi parti, kuruluş, dernek, vakıf tarafından amblem, flama, sembol ve benzerlerinin ön ve arka yüzünde, Bayrak, esas ve fon olarak kullanılamaz.

Bayrağa sözle, yazıyla veya hareketle veya herhangi bir şekilde hakaret edilemez, saygısızlıkta bulunulamaz. Bayrak yırtılamaz, yakılamaz, yere atılamaz, gerekli itina gösterilmeden kullanılamaz.

ALTINCI BÖLÜM

Özel Bayraklar

Özel bayraklar

Madde 27 – Tanıtıcı bayraklar dışındaki özel bayraklar al zemin üzerine ay yıldız resmolunarak yapılır. Özel bayraklarla tanıtıcı bayrak aşağıda gösterilmiştir.

- A) Cumhurbaşkanlığı forsu,
- B) Flandra,
- C) Sembolik bayraklar,
- D) Özel işaretli bayraklar,
 - 1 – Kare bayraklar,
 - 2 – Gidon bayraklar.
 - 3 – Eksiz bayraklar.
- E) Flamalar,

F) Tanıtıcı bayraklar.

Cumhurbaşkanlığı forsu

Madde 28 – Cumhurbaşkanlığı forsu, (Ek: 4) te gösterilen ölçülere uygun olarak yapılır. Forsun sol üst köşesinde yer alan güneş ve yıldızlar sarı renktedir. Cumhurbaşkanının ikametgahında, ziyareti süresince bulunduğu yerde, bayrak direğine çekilir, gece ve gündüz çekili kalır, makam odasında çalışma masasının sol gerisine konur, içinde bulunduğu arabanın sol önünde, tepesinde ay yıldız bulunan kromajlı direğe çekilir.

Flandra

Madde 29 – Flandra, boyu eninin 18 katı olan bayraktır. Bu bayraklar, savaş gemileriyle yardımcı gemilerde, tanıtma işareti olmak üzere, yalnız denizde kullanılır.

Sembolik bayraklar

Madde 30- Sembolik bayraklar, küçültülerek kumaş veya başka maddeler üzerine yapılan bayraklardır.

Özel işaretli bayraklar

Madde 31 – Özel işaretli bayraklardan;

1 – Kare bayraklar, eni boyuna eşit olarak,

2 – Gidon bayraklar, boyu eninin birbuçuk katı olan Bayrağın, uçum yönünde eklenen ve kenarları Bayrak enine eşit olan karenin köşegenlerinin kesiştiği noktayla uçum kenarının iki ucu arasında kalan üçgenin oyulmasıyla,

3 – Eksiz bayraklar, eni bir metre, boyu üç metre olan bayrağa yüksekliği bir metre olan ikizkenar üçgen eklenmesiyle, yapılır.

Flamalar

Madde 32 – Flamalar, boyu eninin birbuçuk katı olan ve uçum yönünde birleşen kenarları birbirine eşit bulunan üçgen şeklindeki bayraklardır.

Tanıtıcı bayraklar

Madde 33 – Tanıtıcı bayraklar, boyu eninin birbuçuk katı olan ve üzerlerine, resmi ya da özel kurum ve kuruluşların tescil edilmiş amblemleri resmolunan bayraklardır.

Özel bayrakların kullanılmasına dair diğer esaslar

Madde 34 – Sembolik bayraklar, özel işaretli bayraklar ve flamalar milli veresmi bayramlarda, kurtuluş ve Atatürk'ü anma günlerinde, yabancı devlet büyüklerinin Ülkemize yapacakları ziyaretlerde kullanılır.

Sembolik bayraklar, ayrıca, okulların süslenmesinde kullanılabileceği gibi, birinci fıkrada sayılan günlerde, temel atma ve açılış törenleri, Devlet büyüklerinin yapacakları Yurt gezileri vb. durumlarda, tabii renkte veya kırmızı beyaz renklere boyanmış yahut

ucuna bayrak uzunluğunda kırmızı beyaz kurdele ve şeritler bağlanmış çubuklara takılarak elde taşınabilir; iplere tek tek veya dizi halinde takılarak veya doğrudan sarkıtılarak donanma amacıyla kullanılabilir.

Sembolik bayrakların bu durumlar dışında kullanılması, mahalli mülki amirinin müsaadesine bağlıdır.

Tanıtıcı bayraklar, sadece, ait oldukları kurum ve kuruluşların binaları önüne çekilebilir, bunların düzenledikleri tören ve toplantılarda kullanılabilir. Ayrıca, bunların üst görevlilerinin makam odalarında, çalışma masalarının sol gerisine konulabilir. Bu bayrakların çekildiği direklerin tepesine ay yıldız konulamaz.

Türkiye Kızılay Derneğinin tanıtıcı bayrağı, sağlık kuruluşlarının direklerine çekilebilir.

Bayrağın tanıtıcı bayraklarla birlikte çekilmesi

Madde 35 – Tanıtıcı bayrak çeken kuruluşlarda en az iki direk bulunur. Bina ön yüzüne göre sağdaki direğe Bayrak, soldaki direğe tanıtıcı bayrak çekilir.

Bu durumlarda, tanıtıcı bayrakların ebadı Bayrak ebadından büyük, direkleri Bayrak direğinden yüksek olamaz.

Bu gibi yerlere, ancak, Milli Bayram, genel tatil, hafta tatili, kurtuluş ve Atatürk'ü anma günlerinde Bayrak çekilebilir.

Üç direk bulunan yerlerde Bayrak, ortadaki direğe, üçten çok direk varsa, bina ön yüzüne göre sağdaki direğe çekilir.

Bu direklerin hepsine Bayrak çekilmesi halinde, bayrakların ebadı eşit olmalıdır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tescil ve Müsaade İşlemleri

Tescile yetkili makamlar

Madde 36 – Tanıtıcı bayraklar ve forslar şekil, ölçü, renk vb. özellikleri yönünden incelenip tescil edilmedikçe kullanılamaz.

Tescile;

- A) Türk Silahlı Kuvvetlerine ait olanlar için, Genelkurmay Başkanlığı,
 - B) Eğitim kurumları, spor kulüpleri, izci ve yavrukurt kuruluşları vb. kuruluşlara ait olanlar için, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı,
 - C) Bunlar dışında kalanlar için, İçişleri Bakanlığı,
- yetkilidir.

Türk Silahlı Kuvvetlerine ait olanlar dışında kalan tanıtıcı bayrakların tescil ve müsaade işlemlerinin nasıl yapılacağı ilgili bakanlıklar ve kuruluşların görüşleri alınarak İçişleri ve Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlıklarınca yürürlüğe konulacak yönetmeliklerde gösterilir.

1615 sayılı Gümrük Kanununun 163 üncü maddesinde yer alan gümrük bayrağı bu madde hükümlerinin dışındadır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Donanma maksatlı süsler

Madde 37 – Donanma maksadıyla yapılan çeşitli renk ve şekildeki süsler, bu Tüzük hükümlerine bağlı değildir.

Eskimiş bayrakların yok edilmesi

Madde 38 – (Değişik: 22/10/1999 - 99/13554 K.)

Eskimiş, solmuş, yırtılmış ve kullanılamayacak duruma gelmiş bayrakların yok edilme usul ve esasları, İçişleri Bakanlığının koordinatörlüğünde Milli Savunma, Dışişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Kanuna ve Tüzüğe aykırı fiillerin önlenmesi

Madde 39 – Türk Bayrağı Kanununa ve bu Tüzüğe aykırı fiiller, yetkili makamlarca derhal önlenir.

Yürürlük

Madde 40 – 22/9/1983 günlü ve 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanununun 2, 3, 6 ve 9 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmış ve Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri Resmi Gazete’de yayımı gününde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 41 – Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

*

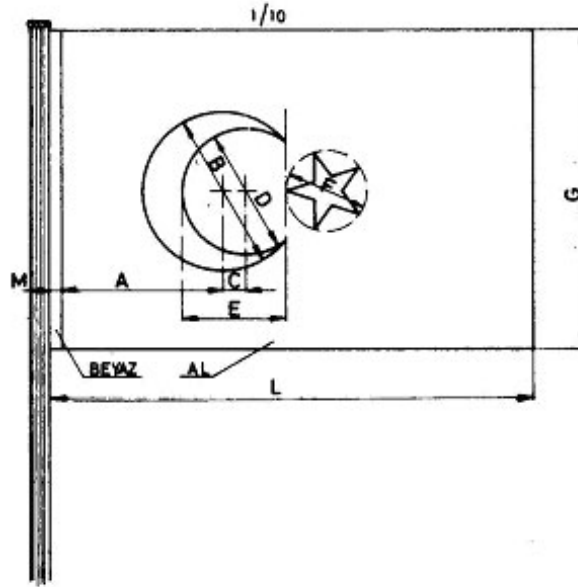
**

(25/1/1985 TARİHLİ VE 85/9034 SAYILI ANA TÜZÜĞE İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1) 17/7/1995 tarihli ve 95/7075 sayılı Tüzüğün geçici maddesi:

Geçici Madde – Mevcut bayrakların kullanımlarına eskiyinceye kadar devam olunabilir.

TÜRK BAYRAĞI

G	Genislik	
A	Ayin dış çemberi merkezinin uçkurluktan uzaklığı	$\frac{1}{2}$ G
B	Ayin dış çemberinin çapı	$\frac{1}{2}$ G
C	Ayin iç ve dış çemberlerinin merkezleri arasındaki uzaklık	0,0625 G
D	Ayin iç çemberinin çapı	0,4 G
E	Yıldız çemberinin ayın iç çemberinin uçkurluk yönünde eksenini kestiği noktaya uzaklığı	$\frac{1}{3}$ G
F	Yıldız çemberinin çapı	$\frac{1}{4}$ G
L	Boy	$1 \frac{1}{2}$ G
M	Uçkurluk genişliği	$\frac{1}{30}$ G

Ek: 2

2 NUMARALI ÇİZELGE

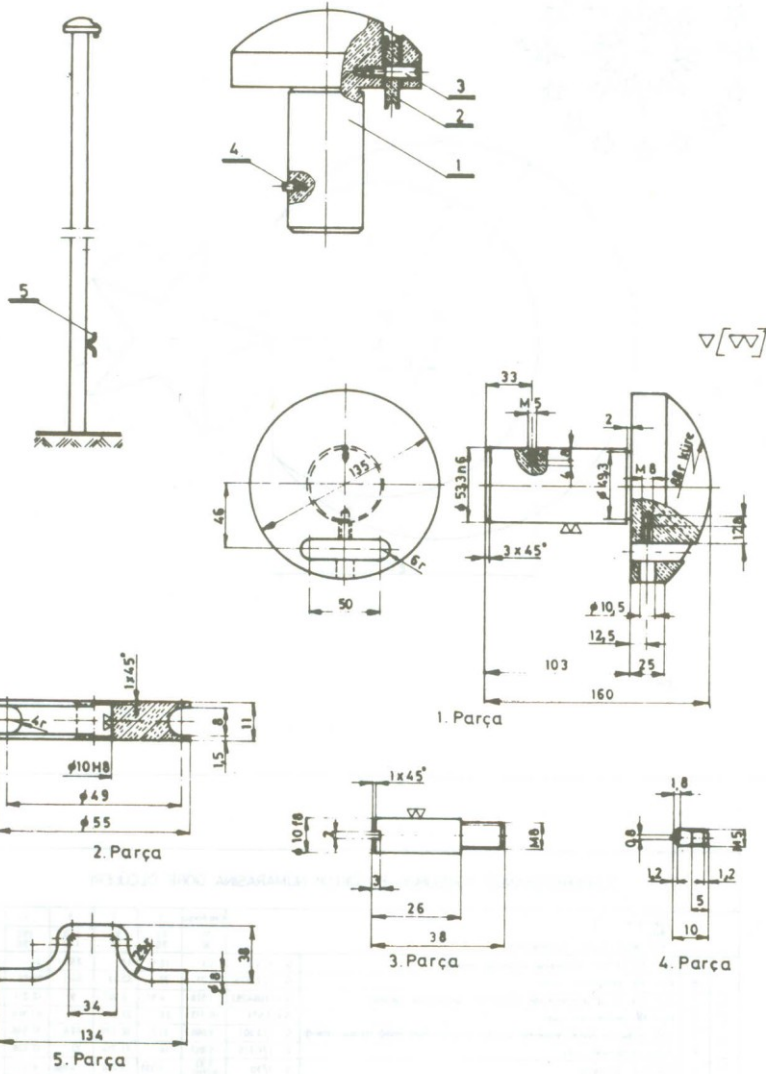
EN M.cm.	BOY M.cm.	AYIN DİŞ ÇEMBERİNİN UÇKURLUĞA UZAKLIĞI M.cm.	AYIN DİŞ ÇEMBERİNİN ÇAPI M.cm.	AYIN DİŞ VE İÇ ÇEMBERLERİNİN MERKEZLERİ ARASINDAKİ UZAKLIK M.cm.	AYIN İÇ ÇEMBERİNİN ÇAPI M.cm.	YILDIZ ÇEMBERİNİN ÇAPI M.cm.	UÇKURLUK GENİŞLİĞİ M.cm.
0.50	0.75	0.25	0.25	0.3	0.20	0.12.5	0.1.6
0.75	1.125	0.37.5	0.37.5	0.4.6	0.30	0.18.7	0.2.5
1.00	1.50	0.50	0.50	0.6.2	0.40	0.25	0.3.3
1.50	2.25	0.75	0.75	0.9.3	0.60	0.37.5	0.5
2.00	3.00	1.00	1.00	0.12.5	0.80	0.50	0.6.6
2.50	3.75	1.25	1.25	0.15.6	1.00	0.62.5	0.8.3
3.00	4.50	1.50	1.50	0.18.7	1.20	0.75	0.10
3.50	5.25	1.75	1.75	0.21.8	1.40	0.87.5	0.11.6
4.00	6.00	2.00	2.00	0.25	1.60	1.00	0.13.3
4.50	6.75	2.25	2.25	0.28.1	1.80	1.12.5	0.15
5.00	7.50	2.50	2.50	0.31.2	2.00	1.25	0.16.6
5.50	8.25	2.75	2.75	0.34.3	2.20	1.37.5	0.18.3
6.00	9.00	3.00	3.00	0.37.4	2.40	1.50	0.20
6.50	9.75	3.25	3.25	0.40.5	2.60	1.62.5	0.21.6
7.00	10.50	3.50	3.50	0.43.6	2.80	1.75	0.23.3
7.50	11.25	3.75	3.75	0.46.7	3.00	1.87.5	0.25

1 - Çizelgedeki sayılar aşağıdaki emsallere göre hesap edilmiştir:

Aydın dış çemberinin uçurluğa uzaklığı $\frac{1}{2}$ GenişlikAydın dış çemberinin çapı $\frac{1}{2}$ Aydın iç ve dış çemberlerinin merkezleri arasındaki uzaklık 0.0625 Aydın iç çemberinin çapı 0.4

2 - Çizelgede öngörülenlerden daha büyük ve daha küçük boyrak yapıldığı takdirde bu oranlar gözönünde tutulacaktır

Ek : 3

TOLERANS	ÖLÇÜSÜ
6 - 10 H8	+0,22 0
6 - 10 f8	-0,13 -0,35
50 - 65 n6	+0,39 +0,20

NOT: 5. parça araziye kullanılır

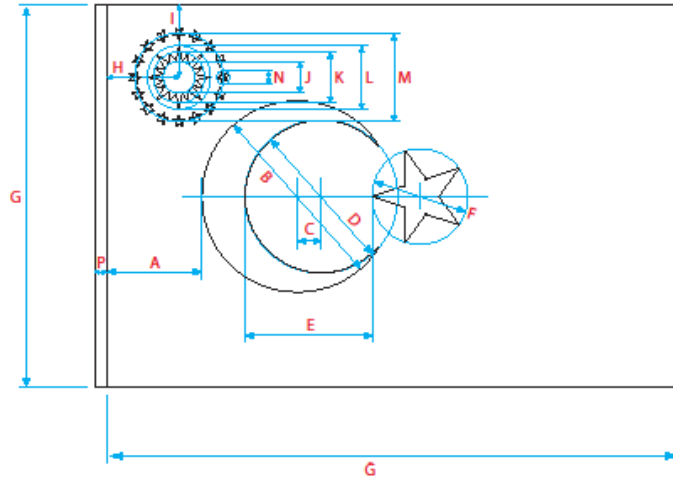
Kaç boynuzu	5	1	Ç 1020
Vidalı pim M 5 x 10	4	1	Ç 1020 DIN 427
Vidalı pim	3	1	Ç 1020
Makara	2	1	Alüminyum döküm
Tepelik	1	1	Alüminyum döküm
PARÇA ADI	Parça No	Adet	MALZEME

Ölçek
1/1
1/2,5

BAYRAK DİREĞİ TEPELİĞİ DETAYLARI

(Değişik: 25/6/2012-2012/3334 K.)

EK-4

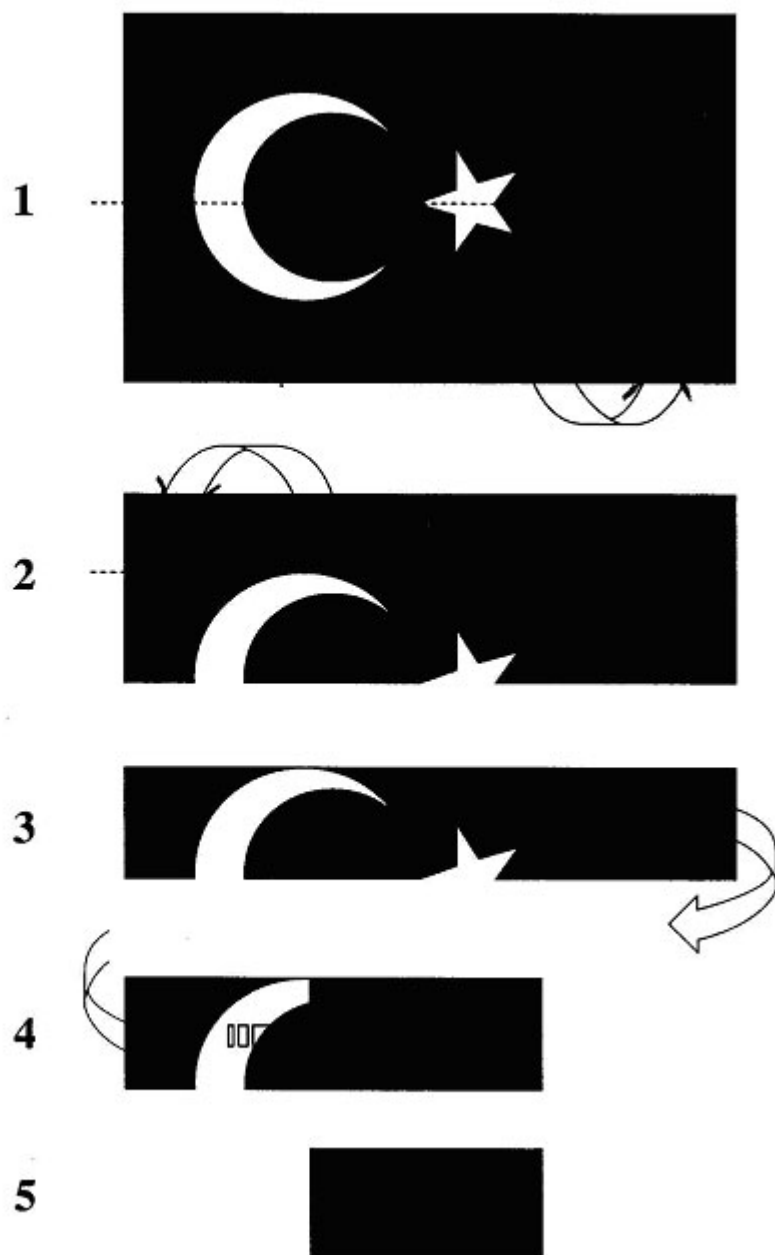

CUMHURBAŞKANLIĞI FORSUNUN TÖRLERİNE GÖRE ÖLÇÜLERİ			TÜRÜ	Oto Forsu	Fors 2	Fors 3	Fors 4	Fors 5	Fors 6
			EBADİ	30x45	70x105	95x142.5	140x210	190x285	235x352.5
AY VE YILDIZ	A	Ayın dış çemberinin uçurluğa uzaklığı	G/4	7.5	17.5	23.75	35	47.5	58.75
	B	Ayın dış çemberinin çapı	G/2	15	35	47.5	70	95	117.5
	C	Ayın dış ve iç çemberlerinin merkezleri arasındaki uzaklık	G/16	1.875	4.375	5.937	8.75	11.875	14.687
	D	Ayın iç çemberinin çapı	G/2.5	12	28	38	56	76	94
	E	Yıldız çemberinin ayın iç çemberinin uçurluk yönünde elbise kesiği noktası uzaklığı	G/3	10	23.333	31.666	46.666	63.333	78.333
	F	Yıldız çemberinin çapı	G/4	7.5	17.5	23.75	35	47.5	58.75
EN	G	Forsun kısa kenarı	G	30	70	95	140	190	235
BOY	G	Forsun uzun kenarı	G*1.5	45	105	142.5	210	285	352.5
ARMA	H	Güneş merkezinin uçurluğa uzaklığı	G/5.3333	5.625	13.125	17.812	26.250	35.625	44.062
	I	Güneş merkezinin üst kenara uzaklığı	G/5.3333	5.625	13.125	17.812	26.250	35.625	44.062
	J	Güneş merkezindeki çemberin çapı	G/12.17656	2.463	5.7487	7.8018	11.497	15.6	19.299
	K	Güneşin 8 kısa ışınlarının ucundan geçen çemberin çapı	G/7.557864	3.969	9.2618	12.569	18.523	25.139	31.093
	L	Güneşin 8 uzun ışınlarının ucundan geçen çemberin çapı	G/6	5	11.666	15.833	23.333	31.666	39.166
	M	Küçük yıldız merkezlerinden geçen çemberin çapı	G/4.31872	6.946	16.208	21.997	32.417	43.994	54.414
	N	Küçük yıldız (16 adet) çemberinin çapı	G/30	1	2.3333	3.1666	4.6666	6.3333	7.8333
	P	Uçurluk genişliği	G/30	1	2.3333	3.1666	4.6666	6.3333	7.8333

Not: Bütün ölçüler santimetredir.

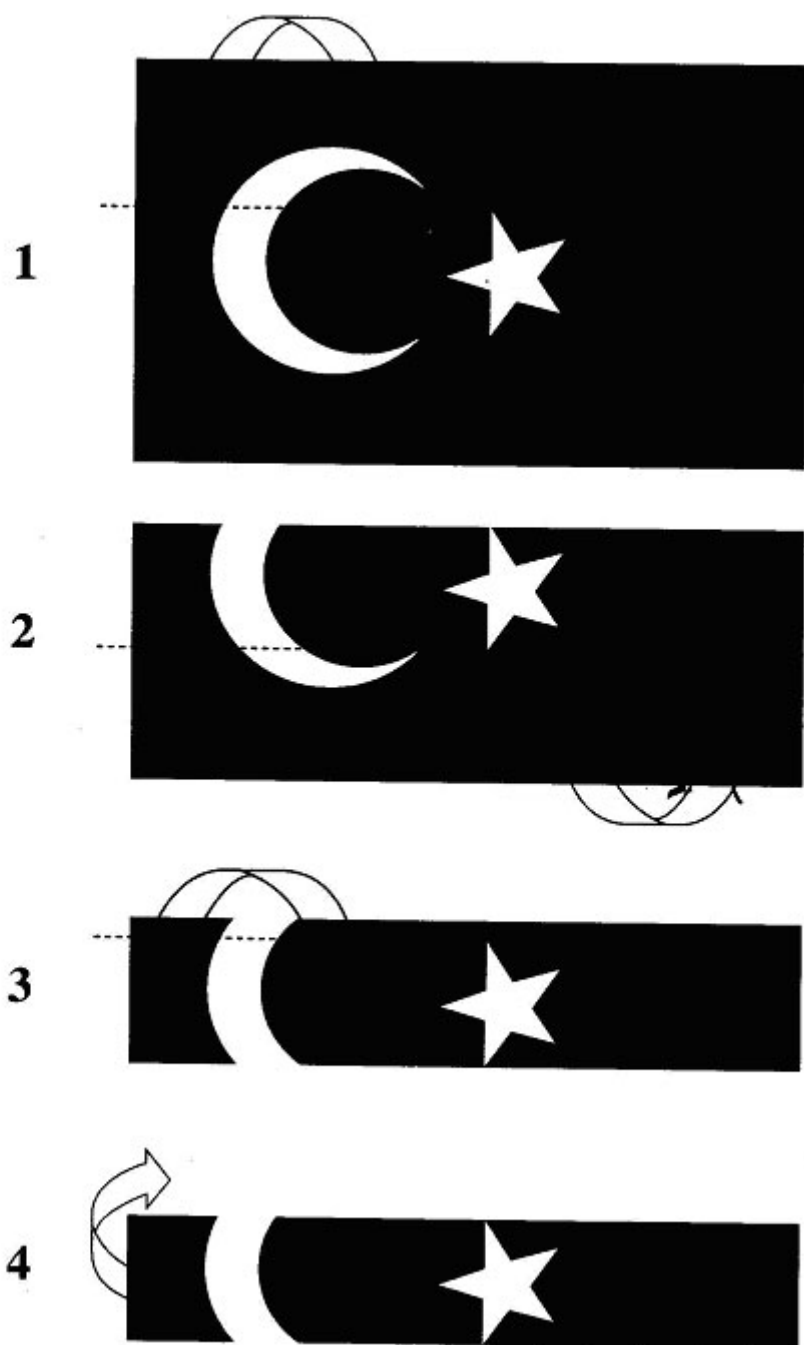
EK - 5

NORMAL, GÜNLÜK KULLANIMDA BAYRAĞIN KATLANMASI

EK - 6

TABUTLARA ÖRTÜLEN BAYRAĞIN KATLANMASI

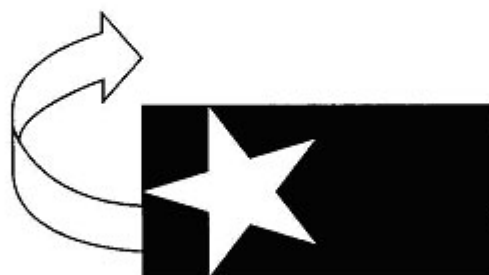

TABUTLARA ÖRTÜLEN BAYRAĞIN KATLANMASI

5

6

7

**25/1/1985 TARİH VE 85/9034 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN TÜZÜĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN TÜZÜKLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE**

Ek ve Değişiklik Getiren Tüzüğü Yürürlüğe Koyan Kararnamenin

Tarihi	Numarası	Değişen Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	93/4295	—	2/5/1993
3/4/1993	95/6649	—	31/3/1995
2/3/1995	95/7075		Yayımlı tarihi olan
17/7/1995			29/7/1995 tarihinden
		—	3 ay sonra
22/10/1999	99/13554	—	
22/2/2001	2001/2130	—	15/12/1999
28/5/2001	2001/2574	Ek-4	6/4/2001
25/6/2012	2012/3334		29/6/2001
			8/7/2012

TÜRK BAYRAĞIMIZ

Müfit ÖNER, araştırmacı yazar. Emekli Genel müdür. Millî Düşünce Merkezi yönetim kurulu üyesi ve başkan yardımcısı. Ömrünü Türk bayrağına adanmış bir “bayrak mücahidi”.

“Sancağımız, Bayrağımız ve Milli Mücadelemiz” konulu bir de kitap yazar. Kitap çok beğenilir. Devlet kütüphanelerinde yerini alır.

“Bayrak” sözcüğü Türkçedir. Oğuz lehçesidir. Bin yıl evvel Kaşgarlı Mahmut’un “Divan-ı Lügat-üt Türk” adlı eserinde de geçer. Göktürkler ay yıldız kullanılıyorlardı. “Ay yıldız” ve “kırmızı renk” hep var. Kırmızı “kan” değildir. “Gücükudreti” temsil eder. Bu bilgiler Çin kaynaklarında da var. Manas Destanında da geçer.

“Bayrağımız onur ve şeref timsalidir. Bizim varlığımız onun, onun varlığı da bizim varlığımızdır.” Bayrağı selamlamak Türk devletini, milletini, Türk tarihini selamlamaktır.

Müfit ÖNER Hoca bir ferd-i mücahit olarak 1953-1983 arası sessizce otuz yıl mücadele verir. Türk Bayrağı yünlü kaşmir kumaştan yapılır. Ay Yıldızın rengi krem rengidir. Kaşmir kumaş tozu, kiri, isi çabuk emer. Durduğu yerde kirlenir. Çabuk yıpranmasına neden olur. Delinir, güvelere yem olur. Müfit Hoca yıkandığında kirini kolayca bırakan, ütüye dayanıklı, uzun yıllar kalitesini koruyacak cinsten 10 çeşit kumaş belirler, değiştirilmesi için teklifte bulunur. Kanun teklifi incelenir, kabul edilir sekizi (piyasa kumaşından) ikisi ipek terilen karışımı olarak Cumhurbaşkanlığı Forsu ve Alay Sancağı için kabul edilir (Osman ERENALP).